НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057

ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту регуляторного акту

25 вересня 2026 року Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, оприлюднила проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП».

Метою прийняття проєкту постанови є виконання пропозицій оператора ГТС та внесення змін до Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та Типового договору транспортування природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2497.

Вважаю, що проєкт не відповідає РЕГЛАМЕНТУ КОМІСІЇ (ЄС) № 312/2014 від 26 березня 2014 року, яким запроваджується мережевий кодекс балансування газу в транспортних мережах.

Детальні пропозиції подаються у вигляді порівняльної таблиці відповідно до постанови НКРЕКП від 30.06.2017 року № 866.

З повагою

05 жовтня 2026 року _____ **Олег БАКУЛІН**

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП»

КОДЕКС ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ	*ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ*	**ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ**	*ОБГРУНТУВАННЯ*
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення	**VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення**		
2. Фінансове забезпечення	**2. Фінансове забезпечення**		
3. Фінансове забезпечення виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї, надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … ***положення відсутнє*** Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій.	3. Фінансове забезпечення ~~**виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,**~~ надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … **Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірах, визначених цим пунктом, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу.**	Не приймати	Гарантії оператору ГТС не мають жодного відношення до гарантування постачання природного газу споживачу. Такі гарантії має надавати постачальник «останньої надії», діяльність якого недостатньо вірно регулюється НКРЕКП.

Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та	Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій**, при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.** Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за		

2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та 5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.	попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та		

… Рівень достатнього фінансового забезпечення повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації.	~~**5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.**~~ **При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги <u>їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців,</u>**	**При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або**	НКРЕКП створює штучні перешкоди замовникам послуг транспортування в доступі до газотранспортної системи шляхом створення надмірного фінансового навантаження. Наприклад, споживач використовує газ сезонно, а до реєстру постачальника потрапляє в межсезоння.

У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність у споживачів постачальника.	**за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі.** … Рівень достатнього фінансового забезпечення **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації. **Рівень достатнього фінансового забезпечення на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).** У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення**, наданого оператору газотранспортної системи при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування	**державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги *їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.*** **При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі.**	

… На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового)	номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості**, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо**) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність ~~**у споживачів постачальника**~~ **замовленого постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу**. **У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання,**		

добового використання газу за попередній газовий місяць. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання (з урахуванням величини коригування 10 %), яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов'язків, покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через п'ять робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …	**визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність незнижувального залишку, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.** … На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором		

	газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, ~~**який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць визначеного цим пунктом**~~. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання ~~**(з урахуванням величини коригування 10 %)**~~, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення ~~**щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу**~~ не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов’язків,		

	покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через ~~**п'ять**~~ **десять** робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …		
XIV. Комерційне балансування	**XIV. Комерційне балансування**		
8. Нейтральність балансування	**8. Нейтральність балансування**		
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий врегулювання добових небалансів кодексу України, грн.	3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий врегулювання добових небалансів кодексу України, грн;	Не приймати	Відповідно до пункту 3 статті 3 Регламенту 312 плата за нейтральність балансування - плата, що становить різницю між коштами, які були отримані оператором газотранспортної системи або підлягають виплаті оператору газотранспортної системи, та коштами, які були сплачені або підлягають виплаті оператором газотранспортної системи у зв'язку із здійсненням ним заходів з балансування, яка має бути стягнута з відповідних замовників послуг транспортування або виплачена оператором газотранспортної системи на їх користь.

… Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс та резерв сумнівних боргів.	**ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,** **ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:** **прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;** **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;** **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс**, крім безнадійної заборгованості,**		Частиною 2 статті 29 Регламенту 312 передбачено, що оператор газотранспортної системи перекладає на замовників послуг транспортування: (a) будь-які витрати та доходи, що виникли внаслідок плати за добовий небаланс та плати за небаланс протягом доби; (b) будь-які витрати та доходи від вчинення балансуючих дій відповідно до статті 9, якщо тільки Національний регулятор не вирішив, що ці витрати та доходи понесені неефективно відповідно до чинного законодавства. Такий висновок має базуватися на оцінці, яка: (i) демонструє, у якій мірі оператор газотранспортної системи міг обґрунтовано зменшити витрати, понесені під час вчинення балансуючих дій; (ii) враховує інформацію, кількість часу та засобів, доступних оператору газотранспортної системи на момент прийняття рішення про вчинення балансуючих дій; (c) будь-які інші витрати та доходи, пов'язані із

	визначеної цим пунктом, та резерв сумнівних боргів.		діяльністю з балансування оператора газотранспортної системи, якщо тільки національний регулятор не вирішить, що ці витрати та доходи були понесені неефективно відповідно до чинного законодавства. Запропоновані НКРЕКП за вимогою оператора норми проєкту не мають відношення до балансування, зокрема протягом доби як це визначено Регламентом 312.
КОДЕКС ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ	***ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ***		
VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу	**VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу**		
7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам	**7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам**		
1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:	1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:		

відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; ***положення відсутнє*** …	відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; **ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;** …		
ТИПОВИЙ ДОГОВІР ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ	***ЗМІНИ ДО ТИПОВОГО ДОГОВОРУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ***		
XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	**XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**		
12.2. Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом. Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим	12.2. ~~**Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.**~~ Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим		

Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.	Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.		

05 жовтня 2026 року **_____ Олег БАКУЛІН**

Національна комісія,

що здійснює державне регулювання

у сферах енергетики та комунальних послуг

03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19

25 вересня 2026 року на офіційному вебпорталі НКРЕКП оприлюднено проєкт, що має ознаки регуляторного акта, – проект постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

Зауваження та пропозиції від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб приймаються **до 05 жовтня 2026 року включно**.

Надсилаю у письмовому та електронному вигляді у форматах doc, docx за формою згідно з додатком 1 до Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, на адресу: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, 03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19, e-mail: kulakovska@nerc.gov.ua зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП.

05 жовтня 2026

побутовий споживач –

Гноєвий Володимир Васильович

№Г-39689/26 від 13.10.2026

Додаток до листа від 05.10.2026

ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП»

КОДЕКС ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ	*ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ*	**ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ**	*ОБГРУНТУВАННЯ*
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення	**VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення**		
2. Фінансове забезпечення	**2. Фінансове забезпечення**		
3. Фінансове забезпечення виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї, надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … ***положення відсутнє*** Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій.	3. Фінансове забезпечення ~~**виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,**~~ надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … **Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірах, визначених цим пунктом, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу.**	**НЕ ПРИЙМАТИ**	Гарантії оператору ГТС не мають жодного відношення до гарантування постачання природного газу споживачу.

Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових	Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій**, при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.** Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за		

негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та 5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового)	попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та		

добового використання газу за попередній газовий місяць. … Рівень достатнього фінансового забезпечення повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації.	~~**5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.**~~ **При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців,**	**НЕ ПРИЙМАТИ**	Запропоновані зміни суперечать статті 17 ЗУ « Про НКРЕКП», пункту 3 частини шостої статті 4 ЗУ «Про ринок природного газу»

У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність у споживачів постачальника.	**за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі.** … Рівень достатнього фінансового забезпечення **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації. **Рівень достатнього фінансового забезпечення на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).** У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, **наданого оператору газотранспортної системи при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування		

…	номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п`ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості**, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо)** з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність ~~**у споживачів постачальника**~~ **замовленого постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу**.		
На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за	**У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання,**		

три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання (з урахуванням величини коригування 10 %), яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов'язків, покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через п'ять робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для	**визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність незнижувального залишку, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.** … На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором		

надання послуг транспортування природного газу. …	газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, ~~**який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць визначеного цим пунктом**~~. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання ~~**(з урахуванням величини коригування 10 %)**~~, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення ~~**щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу**~~ не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов'язків,		

	покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через ~~п'ять~~ **десять** робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …		
XIV. Комерційне балансування	**XIV. Комерційне балансування**		
8. Нейтральність балансування	**8. Нейтральність балансування**		
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий врегулювання добових небалансів кодексу України, грн.	3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий врегулювання добових небалансів кодексу України, грн;	**НЕ ПРИЙМАТИ**	Суперечить суті нейтральності балансування, визначеній Главою VII Регламенту 312

… Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс та резерв сумнівних боргів.	**ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,** **ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:** **простроченa заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;** **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;** **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс**, крім безнадійної заборгованості,**		

	визначеної цим пунктом, та резерв сумнівних боргів.		
КОДЕКС ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ	***ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ***		
VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу	**VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу**		
7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам	**7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам**		
1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках: відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; ***положення відсутнє*** …	1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках: відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; **ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;**	**НЕ ПРИЙМАТИ**	Робить споживача та оператора ГРМ заручниками взаємовідносин між оператором ГТС та постачальником

	…		
ТИПОВИЙ ДОГОВІР ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ	***ЗМІНИ ДО ТИПОВОГО ДОГОВОРУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ***		
XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	**XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**		
12.2. Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом. Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.	12.2. ~~**Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.**~~ Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.		

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ОПЕРАТОР ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»
пр-т Любомира Гузара, 44, м. Київ, 03065, Україна
+380 (44) 239 77 77, e-mail: info@tsoua.com
https://tsoua.com

ЄДРПОУ 42795490

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

e-mail: kulakovska@nerc.gov.ua

Про надання пропозицій до проєкту рішення

НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

25 вересня 2026 року на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, оприлюднено проєкт, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови).

Проєктом постанови пропонується внести зміни до Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2493, Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2494 та Типового договору транспортування природного газу, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 вересня 2015 року № 2497 у частині:

- удосконалення порядку визначення незнижувального залишку фінансового забезпечення шляхом встановлення його розрахунку на основі максимального добового використання природного газу за останні дванадцять місяців, за результатами яких здійснено остаточні алокації;
- врахування при визначенні незнижувального залишку десятиденного періоду для бюджетних установ, а також закладів охорони здоров'я державної та комунальної власності відповідно до строків припинення (обмеження) газопостачання, встановлених законодавством, із збереженням чинних підходів для інших категорій споживачів та періоду постачання природного газу споживачу;
- визначення інших термінів для надання замовниками послуг транспортування незнижувального залишку та його перевірки оператором газотранспортної системи;
- уточнення порядку перевірки достатності фінансового забезпечення та пов'язаних із цим процедур інформаційної платформи.

ТОВ "Оператор ГТС України"
№ТОВВИХ-26-20805 від 05.10.2026
КЕП: Тодоров Є. Г. 05.10.2026 16:57
3FAA9288358EC00304000000493E2F006589E600
Сертифікат дійсний з 18.07.2025 14:51 до 18.07.2027 14:51

Строк надання зауважень та пропозицій до Проєкту постанови встановлений НКРЕКП до 05.10.2026 включно.

За результатами опрацювання Проєкту постанови та на підставі частини п’ятої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» ТОВ «оператор ГТС України» в межах відведеного Регулятором строку надає пропозиції до Проєкту постанови та просить розглянути й врахувати їх.

Додаток: Пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта – постанови «Про затвердження змін до деяких постанов НКРЕКП» – у форматі DOCX на 15 арк.

Директор комерційний **Євген ТОДОРОВ**

С.Єршова
044 461 21 15

Додаток

до листа ТОВ «Оператор ГТС України»

ЗАУВАЖЕННЯ
та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП,
що має ознаки регуляторного акта – постанови «Про затвердження змін до деяких постанов НКРЕКП»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції ТОВ «Оператор ГТС України» (далі – Оператор ГТС)	Обґрунтування
ПОСТАНОВА “ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ПОСТАНОВ НКРЕКП»		
2. Підпункт 2 пункту 1 глави 7 розділу VI Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, доповнити новим абзацом такого змісту: «ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;».	2. Підпункт 2 пункту 1 глави 7 розділу VI Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2494, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1379/27824, доповнити новим абзацом такого змісту: «ненадання постачальником ~~**незнижувального залишку**~~ Оператору ГТС **достатнього рівня фінансового забезпечення у порядку, визначеному Кодексом ГТС**;».	Пропозиція обумовлена необхідністю залишити незнижувальний залишок складовою фінансового забезпечення (див. обґрунтування до пункту третього глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи)
3. Речення перше пункту 12.2 розділу XII Типового договору транспортування природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30 вересня 2015 року № 2497, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1383/27828, виключити.	~~3. Речення перше пункту 12.2 розділу XII Типового договору транспортування природного газу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30 вересня 2015 року № 2497, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1383/27828, виключити.~~	Пропонується не виключати з огляду на пропозиції Оператора ГТС до пункту третього глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи.
4. Ця постанова набирає чинності з дня, за днем її оприлюднення на офіційному	4. Ця постанова набирає чинності з **14 січня 2027 року, але не раніше** дня, наступного за днем її	Пропозиція обумовлена таким.

ТОВ "Оператор ГТС України"
№4 ОВВНХ-26-20805 від 05.10.2026
КЕП: Тодоров Є. Г. 05.10.2026 16:57
3FAA9288358EC00304000000493E2F006589E600
Сертифікат дійсний з 18.07.2025 14:51 до 18.07.2027 14:51

Продовження додатка

вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	До 12 числа місяця, наступного за звітним, Оператором ГТС формується остаточна інформація щодо подач та відборів замовника послуг транспортування у звітному місяці. Впровадження змін до розрахунку фінансового забезпечення та нейтральності балансування доцільно впроваджувати у період, який узгоджується з періодом закриття звітного місяця. У січні 2027 року 12 місячний період (для визначення максимального обсягу споживання природного газу) співпадатиме з календарним річним періодом. Крім того, Оператору ГТС необхідний строк для впровадження змін до формування фінансового забезпечення та розрахунку нейтральності балансування у функціональність інформаційної платформи. Відтак, оптимальним терміном запровадження змін вбачається 14 січня 2027 року.
ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ		
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення		
2. Фінансове забезпечення		
3. Фінансове забезпечення ~~**виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,**~~ надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: …	3. Фінансове забезпечення **виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,** надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: …	Пропонується залишити з метою закріплення на нормативному рівні суті фінансового забезпечення, кожен елемент якого фактично покликаний гарантувати Оператору ГТС виконання замовником послуг транспортування зобов'язань, які виникають при балансуванні.

Продовження додатка

Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірах, визначених цим пунктом, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу.	**Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірі~~ах~~, визначеному~~им~~ цим пунктом~~, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу~~.**	За умовами частини другої статті 19 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон) оператор газотранспортної системи має право отримати від замовників послуг транспортування фінансове забезпечення виконання зобов'язань для усунення наслідків невиконання замовниками обов'язків щодо здійснення будь-якої плати за договором транспортування. З метою уникнення множинного трактування пропонується не пов'язувати фінансове забезпечення виконання зобов'язань за договором транспортування природного газу з гарантіями постачання природного газу споживачу (у тому обсягів відповідно до договру постачання природного газу).
Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій**, при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.**	Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій, ~~при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.~~**, а також не пізніше 15:00 UTC (17:00 за київським часом) години для зимового періоду та 14:00 UTC (17:00 за київським часом) години для літнього періоду поточної газової доби (D-1) поточної газової доби у випадку наявності зареєстрованих споживачів за замовником послуг транспортування у Реєстрі споживачів постачальника та відсутності поданої номінації на наступну газову добу.**	Оператор ГТС підтримує доцільність запровадження механізму перевірки достатності фінансового забезпечення щодо зареєстрованих за відповідним замовником послуг транспортування споживачів у реєстрі споживачів постачальника. Водночас реалізація запропонованого НКРЕКП механізму перевірки фінансового забезпечення для замовників послуг при поданні ними номінації/реномінації, а також додатково (і незалежно від подачі номінації реномінації) при оновлені реєстру споживачів, та на кожну газову добу періоду постачання є вкрай складною. У зв'язку з цим пропонується більш оптимальний та не менш ефективний механізм перевірки фінансового забезпечення для замовників, які не подали номінацію/реномінацію та мають споживачів у реєстрі споживачів постачальника, що

Продовження додатка

		здійснюється до 17:00 год поточної газової доби, з врахуванням також того, що Форма № 9 «Повідомлення про споживачів у зоні ліцензійної діяльності оператора ГРМ, які не включені до Реєстру споживачів жодного постачальника / постачальник яких не подав номінацію на точку виходу до ГРМ або така номінація була відхилена оператором ГТС / постачальник яких ініціював припинення їм газопостачання» формується один раз на добу до 18:00 год. Додатково про доцільність таких пропозицій також зазначено коментарях далі.
Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку	Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування ~~**на період газової доби (D) при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій**~~ не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку	Оператор ГТС підтримує пропозиції НКРЕКП щодо врахування при визначенні фінансового забезпечення для замовника послуг транспортування обсягу максимального (пікового) споживання природного газу споживачем, закріпленим у реєстрі споживачів такого замовника. Оператор ГТС також розділяє та підтримує пропозиції НКРЕКП про врахування часу на відключення бюджетних установ (10 діб). Водночас, Оператор ГТС переконаний, що механізм фінансового забезпечення має бути максимально простим та базуватись на єдиному підході до його формування. За запропонованою НКРЕКП редакцією, незнижувальний залишок пропонується виділити в окремий вид фінансового забезпечення. Це зумовлює необхідність створення замовниками послуг транспортування двох видів фінансового забезпечення: при поданні

Продовження додатка

оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та	оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та	номінації/реномінації та окремо на кожну газову добу періоду постачання, відповідно до реєстру споживачів постачальника та при оновлені такого реєстру. Оператор ГТС пропонує єдиний, уніфікований підхід для всіх замовників послуг транспортування, що базується на механізмі формування єдиного фінансового забезпечення, який, як і в чинній редакції Кодексу ГТС, складається з п'яти елементів, та які застосовуються замовником відповідно до його статусу та ролі на ринку природного газу. Одним з таких елементів для замовників послуг транспортування (постачальників) є незнижувальний залишок, розрахунок якого здійснюється на підставі вартості максимального за 12 місяців обсягу споживання природного газу споживачем постачальника та кількості днів на відключення споживача відповідної категорії (3/5/10 днів). З метою уникнення випадку створення незнижувального залишку фінансового забезпечення за період, в якому постачання природного газу не заплановано, пропонується визначити, що такий незнижувальний залишок формується щодо споживача, закріпленого в реєстрі споживачів постачальника у період n (3/5/10) діб +1 доба. Запропонований Оператором ГТС підхід концептуально відповідає задекларованій НКРЕКП меті запровадження змін до формування фінансового забезпечення та водночас дозволить уникнути додаткового навантаження на суб'єктів ринку природного газу, пов'язаного з необхідністю формування двох окремих видів фінансового забезпечення.

Продовження додатка

~~**5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.**~~	5) **незнижувального залишку фінансового забезпечення, який визначається за формулою** $\mathbf{A} = \sum_{i=1}^{k} V_{max} * n * P$ **де V_{max} – наявне в інформаційній платформі максимальне (пікове) значення добового споживання природного газу споживача за останні 12 місяців починаючи з попереднього газового місяця, куб. м.;** **n – кількість днів на відключення (десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів);** **i – споживач, зареєстрований за постачальником у Реєстрі споживачів постачальника в період n+1 наступних газових діб з врахуванням створених повідомлення про намір споживача змінити постачальника та запитів на зміну споживачем постачальника;** **k – кількість споживачів, зареєстрованих за постачальником у Реєстрі споживачів постачальника в період n+1 наступних газових діб з врахуванням створених повідомлення про намір споживача змінити постачальника та запитів на зміну споживачем постачальника;**	Запропонований Оператором ГТС підхід до формування залишку незнижувального фінансового забезпечення обмежується встановленим періодом на відключення відповідних категорій споживачів (3/5/10 діб) та спрямований на мінімізацію ризику утворення негативного небалансу замовника послуг транспортування в цей період.

Продовження додатка

При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців, за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального	**Р – маржинальна ціни придбання, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи, з ПДВ.** ~~**При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців, за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального**~~	Пропонується виключити, з огляду на запропонований Оператором ГТС підхід до формування фінансового забезпечення та його складових.

Продовження додатка

залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі. … **Рівень достатнього фінансового забезпечення на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).**	~~**залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі.**~~ … Рівень достатнього фінансового забезпечення ~~**на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру**~~ **у випадку наявності зареєстрованих споживачів за замовником послуг транспортування у Реєстрі споживачів постачальника та відсутності поданої номінації на наступну газову добу (D)** повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби **(D-1)**.	З урахування пропозицій щодо формування одного виду фінансового забезпечення. Уточнення.
У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення**, наданого оператору газотранспортної системи при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому	У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення~~, наданого оператору газотранспортної системи~~ **при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому	Пропонується редакція, з урахуванням запропонованого Оператором ГТС підходу до формування фінансового забезпечення та його складових.

Продовження додатка

постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості**, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров’я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров’я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо**) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність ~~**у споживачів постачальника**~~ **замовленого постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу**.	постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості**, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров’я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров’я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо**) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність **у споживачів постачальника замовленого постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу**.	
**У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, замовник послуг транспортування не надав фінансове	У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення ~~**наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, у випадку наявності зареєстрованих споживачів за замовником**~~	Пропонується редакція, з урахуванням запропонованого Оператором ГТС підходу до формування фінансового забезпечення та його складових.

Продовження додатка

забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність незнижувального залишку, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.	~~**послуг транспортування у Реєстрі споживачів постачальника та**~~ **за відсутності поданої номінації на наступну газову добу та наявності зареєстрованих споживачів за замовником послуг транспортування у Реєстрі споживачів постачальника** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про ~~відсутність незнижувального залишку~~ **недостатність фінансового забезпечення**, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.	

Продовження додатка

…	…	
XIV. Комерційне балансування		
8. Нейтральність балансування		
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХ +ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий місяць врегулювання добових небалансів відпов кодексу України, грн;	3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХ +ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … ДХпдв - доходи, які виникають за газовий місяць врегулювання добових небалансів відпов кодексу України, грн;	
ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,	ВТкредит - витрати за газовий місяць М на сплату процентів **та обслуговування** за кредит~~ом~~**ами** ~~**для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу**~~, залучени**ми для забезпечення діяльності з балансування, грн;**	Пропонується у складовій ВТкредит передбачати також кошти на сплату за обслуговування кредитів. Також пропонується не обмежувати складову ВТкредит виключно кредитами, залученими Оператором ГТС для плати за позитивний небаланс, оскільки недостатність обігових у Оператора ГТС при балансуванні може виникати стосовно: - здійснення плати за позитивний небаланс (пунктом 19 глави 6 розділу XIV Кодексу ГТС);

Продовження додатка

		- виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів у якості плати за нейтральність балансування (пункт 8 глави 8 розділу XIV Кодексу ГТС); - оплати вартості природного газу, придбаного на короткостроковому ринку під час балансування газотранспортної системи (підпункт 1 пункту 3 розділу XIII, пункт 3 глави 3 розділу XIV Кодексу ГТС).
ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак: **прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;** **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-**	ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання ~~**безнадійної**~~ заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, ~~**грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість,**~~ що відповідає одній із таких ознак: прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування зазначеної особи, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості; **прострочена дебіторська заборгованість, стягнення якої стало неможливим в законний спосіб, у тому числі за результатами судового розгляду;** заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин),	Пропонується не обмежуватись безнадійною дебіторською заборгованістю та доповнити умовою про включення до складової ВТбз дебіторської заборгованості, законні способи стягнення якої не дали позитивного результату.

Продовження додатка

мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс**, крім безнадійної заборгованості, визначеної цим пунктом,** та резерв сумнівних боргів.	підтверджених у порядку, передбаченому законодавством; заборгованість замовника послуг транспортування суб'єктів господарювання, визнаних банкрутами у встановленому законом порядку або припинених як юридичні особи у зв'язку з їх ліквідацією, грн. … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс, крім безнадійної заборгованості, визначеної цим пунктом, та резерв сумнівних боргів.	
ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ		
VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу		
7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам		
1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:	1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:	

Продовження додатка

відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; **ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;** …	відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; ненадання постачальником ~~**незнижувального залишку**~~ Оператору ГТС **достатнього рівня фінансового забезпечення у порядку, визначеному Кодексом ГТС**; …	Пропозиція обумовлена пропозиціями до пункту третього глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи).
ЗМІНИ ДО ТИПОВОГО ДОГОВОРУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ		
XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
12.2. ~~**Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.**~~ Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір	12.2. **Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.** Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір	Пропонується не виключати з огляду на пропозиції Оператора ГТС до пункту третього глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи.

Продовження додатка

фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.	фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.	

«05» жовтня 2026 року.

Директор комерційний **Євген ТОДОРОВ**

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «КИЇВГАЗ»
вул. Михайла Бойчука, 4Б, Київ, 01103
Офіс: +38 (044) 495-04-06
Контакт-центр: +38 (044) 495-04-04
office@kyivgaz.ua
www.kyivgaz.ua
Код ЄДРПОУ 03346331

23.10.2026 № 5536/20

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
вул. Сім'ї Бродських, 19, м. Київ, 03057

Зауваження та пропозиції
до проєкту рішення НКРЕКП

Акціонерним товариством «Київгаз» за результатом розгляду проєкту – постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (надалі – Проєкт постанови), опублікованого 05.10.2026 на офіційному вебсайті Регулятора в мережі Інтернет, надаються в електронному вигляді з накладанням електронного цифрового підпису на e-mail: kulakovska@nerc.gov.ua та box@nerc.gov.ua зауваження та пропозиції до Проєкту постанови.

Зауваження та пропозиції від органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб приймаються до 26 жовтня 2026 року (включно).

Пропозиції надаються в межах, строків визначених Регулятором та з дотриманням Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866.

Просимо їх розглянути та врахувати при ухваленні рішення.

Додаток: Зауваження та пропозиції до Проєкту постанови на 9 арк.

Перший заступник голови правління **Тетяна ПАРХОМЕНКО**

Юрій ПОЛІШКО
Мирослава ХАРЧЕНКО

№44574/1-26 від 23.10.2026

Додаток 1
до Порядку проведення
відкритого обговорення проєктів
рішень Національної комісії, що
здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та
комунальних послуг

Зауваження та пропозиції до проєкту
постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП», що має ознаки регуляторного акта
(опублікованого на сайті НКРЕКП 05.10.2026)

Редакція проекту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проекту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ		
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення		
2. Фінансове забезпечення		
3. Фінансове забезпечення ~~**виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,**~~ надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … **Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірах, визначених цим пунктом, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу.** Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій, **при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.**		

Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та		

4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та ~~5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.~~ **При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців, за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено постачальником на інформаційній платформі.** …	Запропонована редакція положень глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи щодо визначення незнижувального залишку фінансового забезпечення на основі максимального (пікового) добового використання природного газу за попередні 12 місяців потребує доопрацювання. Пропонуємо доопрацювати зазначені положення та передбачити чіткий, прозорий і відтворюваний алгоритм розрахунку незнижувального залишку фінансового забезпечення, який враховуватиме сезонність споживання природного газу. При цьому механізм фінансового забезпечення має бути пропорційним фактичним ризикам, не створювати надмірних фінансових бар'єрів для замовників та не призводити до додаткових витрат, які зрештою можуть бути перекладені на кінцевих споживачів природного газу. Регуляторне рішення має враховувати не лише потребу в належному забезпеченні розрахунків на ринку природного газу, а й необхідність захисту прав та економічних інтересів споживачів природного газу, збереження доступності природного газу та недопущення непропорційних наслідків від запровадження запропонованого механізму.	Запропонований підхід до визначення незнижувального залишку фінансового забезпечення на основі максимального (пікового) добового використання природного газу за попередні 12 місяців містить правові та фінансові ризики, оскільки не враховує реальних умов функціонування ринку природного газу, зокрема сезонності споживання, зміни складу портфеля споживачів постачальника та особливостей діяльності нових учасників ринку, які не мають повної історії остаточних алокацій. З огляду на викладене, вважаємо за необхідне доопрацювати запропоновану редакцію глави 2 розділу VIII Кодексу газотранспортної системи, передбачивши прозорий, однозначний і відтворюваний порядок визначення незнижувального залишку фінансового забезпечення, який забезпечуватиме належний рівень фінансових гарантій для Оператора ГТС та водночас гарантуватиме баланс інтересів учасників ринку природного газу й кінцевих споживачів природного газу, запобігатиме додатковому навантаженню на Операторів ГРМ в частині здійснення припинення розподілу споживачам при ненаданні постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС.

Рівень достатнього фінансового забезпечення **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації. **Рівень достатнього фінансового забезпечення на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).** У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, **наданого оператору газотранспортної системи при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, **та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо)** з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність ~~**у споживачів постачальника**~~ **замовленого постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів**		

постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу. **У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність незнижувального залишку, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.** … На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, ~~який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби~~		

~~для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць~~ **визначеного цим пунктом.** … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання ~~(з урахуванням величини коригування 10 %)~~, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення ~~щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу~~ не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов'язків, покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через ~~п'ять~~ **десять** робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …		
XIV. Комерційне балансування		
8. Нейтральність балансування		
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою		

$РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … **ДХпдв** - доходи, які виникають за газовий місяць М при врегулювання добових небалансів відповідно до Пода України, грн; **ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,** **ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:** **прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;** **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;** **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс, **крім безнадійної заборгованості, визначеної цим пунктом,** та резерв сумнівних боргів.		
ЗМІНИ ДО КОДЕКСУ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ		

VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу		
7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам		
1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках: відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; **ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;** …	Проєктом пропонується доповнити перелік підстав для припинення або обмеження розподілу природного газу споживачам випадком отримання від Оператора ГТС повідомлення про ненадання постачальником незнижувального залишку. Вважаємо за необхідне виключити слова «ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС» із переліку підстав для припинення або обмеження розподілу природного газу споживачам, оскільки невиконання постачальником вимог щодо забезпечення незнижувального залишку фінансового забезпечення не повинно автоматично призводити до обмеження прав кінцевих споживачів на отримання природного газу. Запровадження такого механізму створює ризик покладення негативних наслідків господарських відносин між учасниками ринку природного газу та Оператором ГТС безпосередньо на споживачів природного газу, які не є стороною таких відносин та не можуть впливати на виконання відповідних фінансових зобов'язань. Це може призвести до порушення безперервності газопостачання, виникнення соціальних ризиків та особливо негативно позначитися на побутових споживачах природного газу, закладах охорони здоров'я, установах соціальної сфери та інших споживачах, для яких безперебійне постачання природного газу має критичне значення. Вважаємо, що заходи впливу за порушення вимог щодо фінансового забезпечення мають застосовуватися безпосередньо до відповідного	Запровадження зазначеної підстави створює ризик припинення або обмеження розподілу природного газу споживачам природного газу, які належним чином виконують власні зобов'язання, унаслідок порушення фінансових вимог постачальником. Таким чином, негативні наслідки невиконання постачальником своїх зобов'язань можуть бути фактично покладені на споживачів природного газу, які не мають можливості впливати на виконання постачальником вимог щодо забезпечення незнижувального залишку. Крім того, Кодекс ГТС уже передбачає можливість припинення транспортування природного газу у разі недостатності фінансового забезпечення замовника послуг транспортування. У зв'язку із цим, необхідно визначити, чи є запропоноване доповнення окремою самостійною підставою для обмеження або припинення розподілу природного газу, які критерії та умови її застосування встановлюються, а також як забезпечується узгодженість відповідних положень Кодексу ГТС і Кодексу ГРМ. Відсутність чітких процедурних гарантій і строків для усунення порушення створює ризик застосування такого заходу без належного врахування обставин у конкретному випадку, прав та інтересів споживачів природного газу і можливості своєчасної зміни постачальника. З огляду на викладене, вважаємо, що запропоноване доповнення потребує належного нормативного обґрунтування та доопрацювання з метою недопущення

	учасника ринку природного газу, який допустив таке порушення, без створення загрози припинення або обмеження газопостачання добросовісним споживачам. Як альтернативу, у разі збереження зазначеної підстави, пропонуємо передбачити чіткий порядок її застосування, який визначатиме критерії встановлення порушення, вимоги до повідомлення споживача, достатній строк для усунення порушення або зміни постачальника, а також гарантії недопущення припинення розподілу природного газу виключно через фінансове порушення постачальника без урахування правового статусу конкретного споживача та наявності передбачених законодавством підстав для припинення розподілу природного газу.	непропорційного обмеження прав споживачів природного газу через невиконання постачальником фінансових зобов'язань. Відповідний механізм має забезпечувати узгодженість Кодексу ГТС і Кодексу ГРМ, визначеність підстав та процедури застосування обмежень, а також належний баланс інтересів учасників ринку природного газу.
ЗМІНИ ДО ТИПОВОГО ДОГОВОРУ ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ		
XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ		
12.2. ~~**Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.**~~ Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом. Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.		

D.TRADING

ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ»
04112, місто Київ, вулиця Дорогожицька,
будинок 3, корпус 15

01/10-609 від 26.10.2026

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
03057, м. Київ, вул. Сім'ї Бродських, 19
box@nerc.gov.ua.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Д.ТРЕЙДІНГ» висловлює свою глибоку повагу та надає зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП», який був оприлюднений на офіційному веб-сайті НКРЕКП 25 вересня 2026 року.

Просимо врахувати подані пропозиції ТОВ «Д.ТРЕЙДІНГ» під час підготовки остаточної редакції зазначеного проєкту.

Додаток: на 18 арк. в 1 прим.

Представник за довіреністю Олег БОВА

Зауваження та пропозиції до проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП»

Діюча редакція	*Проєкт змін*	*Зауваження та пропозиції*	*Обґрунтування*
КОДЕКС ГАЗОТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ			
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення			
2. Фінансове забезпечення			
3. Фінансове забезпечення виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї, надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … ***положення відсутнє*** Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій.	3. Фінансове забезпечення ~~**виконання замовником послуг транспортування зобов'язань щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу обсягів природного газу, які подаються до газотранспортної системи і відбираються з неї,**~~ надається оператору газотранспортної системи одночасно в одній або декількох з таких форм: … **Замовник послуг транспортування зобов'язаний надати оператору газотранспортної системи фінансове забезпечення у розмірах, визначених цим пунктом, при поданні номінацій/реномінацій для гарантії оплати послуг з врегулювання добового небалансу, а також на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру для гарантії постачання природного**		

Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності); у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності).	**газу споживачу згідно з укладеним договором постачання природного газу.** Оператор газотранспортної системи перевіряє фінансове забезпечення замовника послуг транспортування щодо його достатності при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій**, при оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким реєстром.** Розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування на період газової доби (D) **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** не повинен бути менше суми таких значень з урахуванням особливостей, визначених цим пунктом: 1) суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), що є: у період до 14 числа місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості попередніх негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності);		

При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або	у період з 15 до 20 число місяця (включно), наступного за звітним, сумою вартості остаточних негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності), крім випадку оплати замовником послуг транспортування такої вартості; у період з 21 числа місяця, наступного за звітним, сумою несплаченої вартості негативних добових небалансів за попередній газовий місяць (за його наявності). При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць така сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередній газовий місяць, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередній газовий місяць; та 2) неоплаченої плати за нейтральність балансування (позитивного значення плати за нейтральність балансування, яка стягується з замовника послуг транспортування природного газу на користь оператора газотранспортної системи); та 3) суми вартості добових негативних небалансів поточного газового місяця. При розрахунку суми вартості добових негативних небалансів така		

реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та 5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.	сума зменшується на суму вартості добових позитивних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця, але не більше ніж на суму вартості добових негативних небалансів за попередні газові доби поточного газового місяця; та 4) вартості газу в обсязі, що є абсолютною величиною (модулем) від'ємного значення різниці між плановими обсягами подачі природного газу та плановими обсягами відбору природного газу згідно з номінаціями та/або реномінаціями замовника послуг транспортування природного газу; та ~~**5) незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць.**~~ **При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким**	При оновленні реєстру споживачів постачальника та на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену таким	Проєктом пропонується визначати максимальне добове споживання на

… Рівень достатнього фінансового забезпечення повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації. У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього	**реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за останні 12 місяців, за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період було визначено**	реєстром, розмір достатнього фінансового забезпечення замовника послуг транспортування не повинен бути меншим ніж розмір незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за десять діб для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо), п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за **останній газовий місяць**, за результатами яких було здійснено остаточні алокації. При цьому розмір незнижувального залишку визначається на період постачання природного газу споживачу, якщо такий період	підставі історичних даних за останні 12 місяців. Такий підхід не враховує поточний стан ринку природного газу в Україні та суттєві зміни у профілях споживання, спричинені воєнними діями, зупинкою виробництв, релокацією підприємств та скороченням обсягів промислового споживання. Відповідно до цілей Regulation (EU) №312/2014, правила балансування мають бути економічно ефективними, ринково орієнтованими та відображати фактичні потреби системи. Використання даних за 12 місяців може призводити до суттєвого завищення прогнозних обсягів споживання та, як наслідок, до необґрунтованого збільшення розміру фінансового забезпечення постачальників. Це суперечить принципу пропорційності регуляторних вимог та створює надмірний

постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність у споживачів постачальника.	**постачальником на інформаційній платформі.** … Рівень достатнього фінансового забезпечення **при поданні замовником послуг транспортування номінацій/реномінацій** повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж за три години до кінцевого строку подання номінації або за три години до подачі реномінації. **Рівень достатнього фінансового забезпечення на кожну газову добу періоду постачання природного газу, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру повинен бути забезпечений замовником послуг транспортування природного газу не пізніше ніж до 13:00 UTC (15:00 за київським часом) години для зимового періоду та 12:00 UTC (15:00 за київським часом) години для літнього періоду газової доби (D-1).** У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення**, наданого оператору газотранспортної системи при поданні номінацій/реномінацій,** замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в	було визначено постачальником на інформаційній платформі. …	фінансовий тиск на учасників ринку без доведеного позитивного ефекту для надійності функціонування системи. Вважаємо, що розмір фінансового забезпечення має визначатися з урахуванням актуальних обсягів споживання та поточних ризиків.

… На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення, який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх	необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи відхиляє подані замовником послуг транспортування номінацію/реномінацію з підстав недостатності фінансового забезпечення. При цьому якщо замовник послуг транспортування є постачальником, оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п’ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості**, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо), закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо**) з дня відхилення номінації/реномінації статусу діючого постачальника для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність ~~**у споживачів постачальника**~~ **замовленого**		

максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання (з урахуванням величини коригування 10 %), яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних обов'язків, покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через п'ять робочих днів після	**постачальником обсягу транспортування природного газу для потреб споживачів (відсутність підтвердженої номінації), крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу**. **У випадку якщо на момент перевірки достатності фінансового забезпечення, наданого оператору газотранспортної системи постачальником природного газу на кожну газову добу періоду постачання, визначену реєстром споживачів постачальника, та при оновленні такого реєстру, замовник послуг транспортування не надав фінансове забезпечення в необхідному розмірі, то оператор газотранспортної системи вносить до Реєстру споживачів цього постачальника інформацію про припинення такому постачальнику через три дні (п'ять днів по споживачах, які належать до підприємств металургійної та хімічної промисловості, та десять днів для споживачів, що є бюджетними установами відповідно до Бюджетного кодексу України, закладами охорони здоров'я державної власності (казенні підприємства та/або державні установи тощо),**		

настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …	**закладами охорони здоров'я комунальної власності (комунальні некомерційні підприємства та/або комунальні установи, та/або спільні комунальні підприємства тощо) статусу діючого постачальника з дня перевірки оператором газотранспортної системи достатності фінансового забезпечення, визначеного цим пунктом, для всіх його споживачів та одночасно інформує через інформаційну платформу відповідного оператора газорозподільної системи про відсутність незнижувального залишку, крім споживачів, які підлягають автоматичній реєстрації в Реєстрі споживачів постачальника «останньої надії» в порядку, передбаченому пунктом 2 глави 5 розділу IV цього Кодексу.** … На замовників послуг транспортування, у яких одночасно відсутня прострочена заборгованість перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів та відсутні випадки прострочення за останні дванадцять місяців оплати грошових зобов'язань перед оператором газотранспортної системи з оплати негативних небалансів, не поширюється вимога щодо створення незнижувального залишку фінансового забезпечення,		

	~~**який становить розмір вартості газу, який споживачі замовника послуг транспортування, зареєстровані за ним у Реєстрі споживачів постачальника, сумарно використовують за п'ять діб для хімічних та металургійних підприємств та за три доби для інших споживачів з огляду на обсяги їх максимального (пікового) добового використання газу за попередній газовий місяць**~~ **визначеного цим пунктом**. … При визначенні розміру фінансового забезпечення вартість природного газу розраховується як добуток обсягу природного газу і маржинальної ціни придбання ~~**(з урахуванням величини коригування 10 %)**~~, яка визначається відповідно до положень розділу XIV цього Кодексу, та щоденно оприлюднюється оператором газотранспортної системи в інтерфейсі користувача інформаційної платформи. При визначенні розміру фінансового забезпечення ~~**щодо оплати за вчинення дій з врегулювання добового небалансу**~~ не враховуються обсяги природного газу, які плануються до транспортування в рамках виконання спеціальних		

	обов'язків, покладених на такого замовника, в обсязі та на умовах, визначених Кабінетом Міністрів України, а також у рамках діяльності постачальника «останньої надії». Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через ~~**п'ять**~~ **десять** робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …	Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через **п'ять робочих днів** після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу. …	Пропонується залишити чинний строк дії фінансового забезпечення або надати розрахунки, які підтверджують необхідність його збільшення. Пояснювальні матеріали до проєкту не містять аналізу причин та наслідків збільшення строку дії фінансового забезпечення. Таке рішення призводить до додаткового відволікання коштів учасників ринку без підтвердження його необхідності та економічної доцільності.
XIV. Комерційне балансування			
8. Нейтральність балансування			
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою	3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою	3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати	Не підтримуємо включення показника ВТбз до розрахунку плати за нейтральність балансування. Плата за нейтральність балансування має забезпечувати компенсацію витрат та доходів Оператора ГТС, безпосередньо

$РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв, … ДХпдв - доходи, які виникають за газов врегулювання добових небала кодексу України, грн. …	$РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв + ВТкредит + ВТбз, … ДХпдв - доходи, які виникають за газов врегулювання добових небала кодексу України, грн; **ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,** **ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:** **прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії**	за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k}$ (ВТндн − ДХндн + ВТпдн − ДХпдн + ВТп − ДХп + ВТк − ДХк + ВТппб − ДХппб + ВТкпб − ДХкпб) + ВТбанк − ДХбанк + ВТпдв − ДХпдв, … ДХпдв - доходи, які виникають за га врегулювання добових неба кодексу України, грн. …	пов'язаних із здійсненням балансуючих дій та врегулюванням небалансів. Водночас витрати від списання безнадійної заборгованості є наслідком реалізації кредитних та контрагентських ризиків, а не здійснення балансуючих дій. Принцип нейтральності балансування, закріплений у європейському регулюванні, передбачає відшкодування витрат, пов'язаних із балансуванням системи, та не спрямований на компенсацію фінансових втрат оператора, пов'язаних із неплатоспроможністю окремих учасників ринку. Запропонований підхід фактично покладає ризик невиконання зобов'язань окремими замовниками послуг транспортування на всіх інших учасників ринку, у тому числі на добросовісних замовників, які не мають впливу на виникнення такої заборгованості та процес її стягнення. Крім того, проєкт не забезпечує належного рівня правової визначеності та прозорості механізму формування таких витрат. Зокрема, відсутні:

Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс та резерв сумнівних боргів.	**щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;** **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;** **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс**, крім безнадійної заборгованості, визначеної цим пунктом,** та резерв сумнівних боргів.	Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс та резерв сумнівних боргів.	порядок підтвердження безнадійності заборгованості та перелік документів, що є підставою для її визнання такою; критерії достатності заходів, вжитих Оператором ГТС для стягнення заборгованості до моменту її списання; механізм перевірки обґрунтованості відповідних сум та їх розкриття учасникам ринку; порядок коригування плати за нейтральність у разі подальшого погашення раніше списаної заборгованості. За відсутності зазначених запобіжників існує ризик необґрунтованого включення до плати за нейтральність витрат, не пов'язаних із балансуванням, а також ризик подвійної компенсації відповідних сум. Також не підтримуємо включення до розрахунку плати за нейтральність показника ВТкредит (витрат на сплату процентів за кредитом, залученим Оператором ГТС). Витрати на обслуговування кредитних коштів є фінансовими витратами Оператора ГТС, пов'язаними

			з обраною моделлю фінансування його діяльності та управління ліквідністю, а не з виконанням балансуючих дій чи врегулюванням небалансів. Відповідно, такі витрати не можуть розглядатися як складова нейтральності балансування. Запропонований підхід фактично перекладає на замовників послуг транспортування фінансові ризики та витрати Оператора ГТС, які виникають внаслідок залучення кредитних ресурсів. При цьому проєкт не визначає критерії необхідності залучення кредиту, порядок підтвердження неможливості використання інших джерел фінансування, вимоги до економічної обґрунтованості кредитування, а також механізми контролю за розміром та умовами таких кредитів. Необхідно зазначити, що учасники ринку не мають можливості впливати ані на рішення про залучення кредиту, ані на його умови, ані на розмір процентних витрат. Покладення таких витрат на замовників послуг

			транспортування суперечить принципу нейтральності балансування, оскільки призводить до компенсації фінансових витрат Оператора ГТС, які не є безпосереднім наслідком здійснення балансуючих дій. Таким чином, як витрати від списання безнадійної заборгованості (ВТбз), так і витрати на сплату процентів за кредитами (ВТкредит) є фінансовими та кредитними ризиками Оператора ГТС і не належать до витрат, безпосередньо пов'язаних із балансуванням газотранспортної системи. Крім того, принцип нейтральності балансування, закріплений у Регламенті (ЄС) № 312/2014, передбачає відшкодування витрат, пов'язаних із балансуючими діями, та не передбачає перекладення на учасників ринку фінансових витрат оператора або збитків від неплатоспроможності окремих замовників послуг транспортування. Включення зазначених витрат до механізму нейтральності балансування призводить до необґрунтованого розширення його

			призначення та покладення на добросовісних учасників ринку витрат, які не залежать від їх діяльності та не пов'язані зі здійсненням балансуючих дій. У зв'язку з цим пропонуємо залишити відповідні положення Кодексу ГТС у чинній редакції.
КОДЕКС ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ			
VI. Комерційні умови доступу до газорозподільної системи для отримання/передачі природного газу			
7. Порядок обмеження та припинення розподілу природного газу споживачам			
1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках: відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника	1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках: відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника	1. Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням ПТЕСГ та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, у таких випадках: 1) несвоєчасна та/або неповна оплата послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу; 2) отримання від Оператора ГТС повідомлення про припинення розподілу природного газу споживачу у випадках:	

у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; ***положення відсутнє*** … 	у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; **ненадання постачальником незнижувального залишку Оператору ГТС;** …	відсутності споживача в Реєстрі споживачів будь-якого постачальника у відповідному розрахунковому періоді; відсутності підтвердженої номінації у діючого постачальника на обсяги транспортування природного газу для потреб споживача; ненадання постачальником незнижувального залишку **фінансового забезпечення** Оператору ГТС; …	Редакційне уточнення визначеного терміну.
ТИПОВИЙ ДОГОВІР ТРАНСПОРТУВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ			
XII. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ			
12.2. Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом. Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом.	12.2. ~~**Фінансове забезпечення оплати послуг з врегулювання добового небалансу надається Замовником на користь Оператора у порядку, визначеному Кодексом.**~~ Грошові кошти обліковуються на окремому поточному рахунку Оператора, відкритому в тому банку, у якому відкрито рахунок для зарахування коштів за послуги транспортування природного газу, як фінансове забезпечення та не є попередньою оплатою послуг за цим Договором та будь-яких інших платежів до моменту порушення Замовником своїх зобов'язань за цим Договором та/або Кодексом.		

Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.	Оператор здійснює повернення грошових коштів, наданих Замовником у якості фінансового забезпечення, на вимогу Замовника не пізніше 1 (одного) банківського дня з дня отримання Оператором такої вимоги за умови відсутності заборгованості за цим Договором та якщо розмір фінансового забезпечення, що залишиться після повернення грошових коштів, є достатнім згідно з вимогами Кодексу.		

Асоціація газовидобувних компаній України

Вих. 26.10.2026-1
Від 26.10.2026 року

Голові Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
ВЛАСЕНКУ Ю.М.

Шановний Юрію Миколайовичу!

Асоціація газовидобувних компаній України (далі – «Асоціація»), яка об'єднує найбільші газовидобувні підприємства України, є зареєстрованим у Реєстрі прозорості суб'єктом лобіювання та здійснює лобіювання в комерційних інтересах членів Комітету Асоціації з питань лобіювання, цим листом засвідчує Вам свою повагу та звертається щодо наступного.

24 вересня 2026 року на засіданні Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – «НКРЕКП»), було прийнято рішення про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (щодо вдосконалення механізмів формування фінансового забезпечення та розрахунку плати за нейтральність балансування), (далі – «Проєкт постанови»).

Проєкт постанови опублікований на сайті НКРЕКП, однак, з метою додаткового часу для ґрунтовного опрацювання документу та підготовки детальних пропозицій, було повідомлено про продовження збору зауважень та пропозицій до 26 жовтня 2026 року (включно).

За результатами аналізу Проєкту постанови у додатку до даного листа Асоціація надає до нього свої точкові зауваження.

Заздалегідь дякуємо за розгляд цього листа та повідомляємо, що Асоціація готова брати участь у будь-яких заходах щодо обговорення вищенаведених питань!

Додатки:

1. Зауваження і пропозиції до Проєкту постанови НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (щодо вдосконалення механізмів формування фінансового забезпечення та розрахунку плати за нейтральність балансування), на 5 арк.

З повагою,

Виконавчий директор Артем ПЕТРЕНКО

№44794/1-26 від 26.10.2026

Додаток 1

Зауваження і пропозиції до Проєкту постанови НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта, – проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП» (щодо вдосконалення механізмів формування фінансового забезпечення та розрахунку плати за нейтральність балансування)

Редакція, запропонована Проєктом постанови	Пропозиції до Проєкту постанови	Обґрунтування
Порівняльна таблиця до проєкту постанови НКРЕКП зі змінами до Кодексу газотранспортної системи		
VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення	**VIII. Порядок укладення договору транспортування природного газу та фінансове забезпечення**	**Коментарі//пропозиції**
2. Фінансове забезпечення	**2. Фінансове забезпечення**	
Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше ніж через ~~**п'ять**~~ **десять** робочих днів після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу.	Строк дії фінансового забезпечення повинен закінчуватись не раніше **ніж через п'ять робочих днів** після настання строку здійснення оплати дій з врегулювання добового небалансу за період, в якому таке фінансове забезпечення враховувалось оператором газотранспортної системи для надання послуг транспортування природного газу.	Чинний пункт 3 глави 2 розділу VIII Кодексу ГТС передбачає, що строк дії фінансового забезпечення має закінчуватися не раніше ніж через п'ять робочих днів після настання строку оплати дій із врегулювання добового небалансу. У проєкті цей строк збільшується до десяти робочих днів. Фінансове забезпечення може надаватися у формі банківської гарантії, перерахування коштів Оператору ГТС або коштів на рахунку ескроу. Тому продовження строку впливатиме на замовників по-різному: для гарантії це може означати довший строк її чинності та використання гарантійного ліміту, а для коштів або ескроу, довший період їх перебування в режимі фінансового забезпечення. Водночас у матеріалах до проєкту не наведено обґрунтування недостатності чинного п'ятиденного строку, необхідності його збільшення саме до десяти робочих днів та зв'язку такої зміни зі строками перевірки оплати, підготовки і пред'явлення вимоги за банківською гарантією або використання інших форм фінансового забезпечення. Також не пояснено, яким чином подовження строку дії забезпечення сприятиме врегулюванню випадків, коли заборгованість замовника послуг транспортування перевищує суму наданого фінансового забезпечення.

XIV. Комерційне балансування	XIV. Комерційне балансування	Коментарі//пропозиції
8. Нейтральність балансування	**8. Нейтральність балансування**	
3. Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k} (ВТндн - ДХндн + ВТпдн - ДХпдн + ВТп - ДХп + ВТк - ДХк + ВТппб - ДХппб + ВТкпб - ДХкпб) + ВТбанк - ДХбанк + ВТпдв - ДХпдв + ВТкредит + ВТбз,$ … $ДХпдв$ - доходи, які виникають за газовий місяць М пр добових небалансів відповідно до Податковог **ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,** **ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:** **прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не**	Розмір коштів, які підлягають оплаті оператором газотранспортної системи замовникам послуг транспортування або оплаті замовниками послуг транспортування оператору газотранспортної системи та включаються до розрахунку плати за нейтральність, визначається за формулою $РК_М = \sum_{n=1}^{k} (ВТндн - ДХндн + ВТпдн - ДХпдн + ВТп - ДХп + ВТк - ДХк + ВТппб - ДХппб + ВТкпб - ДХкпб) + ВТбанк - ДХбанк + ВТпдв - ДХпдв + ВТкредит + ВТбз,$ … $ДХпдв$ - доходи, які виникають за газовий місяць М пр добових небалансів відповідно до Податковог ~~ВТкредит – витрати за газовий місяць М на сплату процентів за кредитом, залученим (у разі необхідності) для виплати замовникам послуг транспортування грошових коштів за газовий місяць М, визначених пунктом 19 глави 6 цього розділу,~~ ~~ВТбз – витрати за газовий місяць М від списання безнадійної заборгованості замовників послуг транспортування за добовий небаланс, що виникли, починаючи з 01 квітня 2025 року, грн. При цьому до безнадійної заборгованості замовника послуг транспортування належить заборгованість, що відповідає одній із таких ознак:~~ ~~прострочена заборгованість, не погашена внаслідок недостатності майна замовника послуг транспортування, за умови, що дії щодо примусового стягнення майна боржника не призвели до повного погашення заборгованості;~~	**Пропонуємо відхилити запропоновані зміни.** Проєктом передбачається включення до формули розрахунку плати за нейтральність балансування двох нових складових: витрат Оператора ГТС на сплату процентів за кредитом, залученим для виплат замовникам послуг транспортування за позитивні добові небаланси, та витрат від списання безнадійної заборгованості замовників за добові небаланси. Відповідно до статті 29 Регламенту Комісії (ЄС) № 312/2014 Оператор ГТС не повинен отримувати фінансову вигоду або зазнавати фінансових втрат унаслідок сплати та отримання плати за добові небаланси, плати за внутрішньодобові зобов'язання, плати за балансуючі дії та інших платежів, пов'язаних із балансувальною діяльністю. Водночас витрати й доходи від балансуючих дій, а також інші витрати й доходи, пов'язані з балансувальною діяльністю, розподіляються між користувачам мережі, якщо національний регулятор не визнав їх неефективно понесеними. Під час такої оцінки має враховуватися, наскільки Оператор ГТС міг обґрунтовано зменшити понесені витрати з огляду на інформацію, час та інструменти, доступні на момент прийняття відповідного рішення. Отже, принцип нейтральності не передбачає безумовного включення до розрахунку всіх витрат або фінансових втрат Оператора ГТС. Включенню можуть підлягати витрати, які безпосередньо виникають у зв'язку з балансувальною діяльністю та не є неефективно понесеними. Стаття 31 Регламенту передбачає право Оператора ГТС застосовувати необхідні заходи та встановлювати договірні вимоги, зокрема вимоги щодо фінансового забезпечення, для зменшення ризику невиконання користувачами платіжних зобов'язань. Такі вимоги мають бути прозорими, застосовуватися на основі рівного ставлення та бути пропорційними поставленій меті. Відшкодування збитку внаслідок невиконання платіжного зобов'язання

призвели до повного погашення заборгованості; **заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;** **заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.** … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс**, крім безнадійної заборгованості, визначеної цим пунктом,** та резерв сумнівних боргів.	~~заборгованість, стягнення якої стало неможливим у зв'язку з дією обставин непереборної сили, стихійного лиха (форс-мажорних обставин), підтверджених у порядку, передбаченому законодавством;~~ ~~заборгованість замовника послуг транспортування, визнаного банкрутом у встановленому законом порядку або припиненого як юридична особа у зв'язку з його ліквідацією.~~ … Доходи, визначені цим пунктом, не зменшуються на заборгованість замовників послуг транспортування за добовий небаланс та резерв сумнівних боргів.	користувачем допускається за умови, що відповідні заходи й вимоги були належно застосовані. З обґрунтування не виникає розуміння того, що Оператор ГТС виконав належні заходи і які вони були. Витрати на сплату процентів за кредитами не є платою за добовий небаланс або витратами безпосередньо на здійснення балансуючих дій. Вони виникають унаслідок обраного Оператором ГТС способу фінансування своєї діяльності та управління ліквідністю. Рішення про необхідність залучення кредиту, його суму, строк, кредитора і процентну ставку прийматиме Оператор ГТС, тоді як відповідні витрати розподілятимуться між замовниками послуг транспортування. Матеріали проєкту не містять кількісної оцінки прогнозованої потреби у кредитуванні, очікуваного обсягу кредитів і процентних витрат, а також впливу нової складової на розмір плати за нейтральність. Не визначено й механізму перевірки того, чи міг Оператор ГТС обґрунтовано зменшити відповідні витрати з урахуванням доступних інформації, часу та інструментів, як цього вимагає стаття 29 Регламенту, або взагалі відмовитися в конкретних випадках залучати такий кредит. Включення витрат від списання безнадійної заборгованості також фактично перекладає наслідки невиконання платіжних зобов'язань окремими боржниками на інших замовників послуг транспортування, у тому числі тих, які своєчасно оплачують небаланси та належно виконують вимоги щодо фінансового забезпечення. Це створює ризик перехресного субсидіювання між користувачами мережі та не забезпечує пропорційності плати ступеню використання відповідним замовником газотранспортної системи. Кодекс ГТС уже передбачає надання замовниками фінансового забезпечення, перевірку його достатності Оператором ГТС і застосування відповідних заходів у разі ненадання забезпечення в необхідному розмірі. Тому виникнення заборгованості, яка перевищує фінансове забезпечення та надалі визнається безнадійною, має вирішуватися шляхом удосконалення й належного застосування механізмів управління кредитним ризиком, а

		не шляхом розподілу відповідних втрат між усіма замовниками. Крім того, проєкт не встановлює механізму врахування коштів, які Оператор ГТС може отримати внаслідок подальшого погашення або стягнення заборгованості, витрати від списання якої вже були включені до плати за нейтральність, а також суми для якої Оператор залучив кредитні кошти. За відсутності такого механізму одна сума може бути спочатку компенсована замовниками через плату за нейтральність, а надалі отримана Оператором ГТС від безпосереднього боржника. Таким чином, запропоновані зміни фактично розширюють призначення плати за нейтральність. До неї включаються не лише витрати й доходи від балансувальних операцій, а й витрати на можливої неефективної діяльності Оператора ГТС з балансування та наслідки невиконання зобов'язань окремими боржниками. Це створює ризик перекладення таких витрат на добросовісних замовників, перехресного субсидіювання між користувачами мережі та включення до плати витрат, ефективність яких не була належно підтверджена. **Пропозиція:** виключити з проєкту складові ВТкредит і ВТбз та залишити чинну формулу розрахунку плати за нейтральність балансування без запропонованого доповнення. Питання ліквідності Оператора ГТС і непогашеної заборгованості окремих замовників мають вирішуватися через окремі механізми фінансового забезпечення ризикованих замовників послуг та управління кредитним ризиком, а не через їх включення до плати за нейтральність і розподіл між усіма замовниками послуг транспортування.

26.10.2026

З повагою,

Виконавчий директор Артем ПЕТРЕНКО

ТОВ “СІНК ЕНЕРДЖІ”
Україна, 61037, Харківська область,
місто Харків, проспект Героїв Харкова, 199
ЄДРПОУ 45111501

№ 257-2026 від 26.10.2026 р.

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ (НКРЕКП)

ТОВ «СІНК ЕНЕРДЖІ» направляє пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта.

Додаток:

1. Пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта в 1 прим., на 1 арк.

З повагою,
Директор Наталя СУЛЯТИЦЬКА

№44865/1-26 від 27.10.2026

Додаток 1
до Порядку проведення відкритого
обговорення проєктів рішень НКРЕКП

ЗАУВАЖЕННЯ
та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

Назва проєкту: Про затвердження та внесення змін до деяких постанов НКРЕКП. Публікація від 25 вересня 2026р.

Суб'єкт подання: ТОВ «Сінк Енерджі»

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	**Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП**	**Обґрунтування**
Положення про визначення незнижувального залишку фінансового забезпечення на основі максимального добового використання природного газу за останні 12 місяців, за результатами яких здійснено остаточні алокації.	НЕ ПРИЙМАТИ	Максимальний добовий обсяг за попередні 12 місяців, як правило, припадає на сезонний пік і не відображає поточну або прогнозну потребу в потужності, особливо в міжопалювальний період
Положення щодо вдосконалення розрахунку плати за нейтральність балансування, зокрема врахування дебіторської заборгованості за добові небаланси та витрат на залучення кредиту для фінансування балансування.	НЕ ПРИЙМАТИ	Витрати, пов'язані з боргами окремих учасників, не повинні автоматично покладатися на сумлінних замовників без чіткого обґрунтування причинного зв'язку, необхідності та пропорційності таких витрат.
Загальні положення проєкту, що посилюють фінансові вимоги до замовників послуг транспортування та/або передбачають розподіл між ними витрат, пов'язаних із балансуванням і невиконанням грошових зобов'язань окремими учасниками.	НЕ ПРИЙМАТИ	Сумлінний постачальник природного газу, який здійснює 100% попередню оплату послуг ОГТСУ, та його клієнти не повинні нести додаткове фінансове навантаження, пов'язані з виникненням заборгованості інших замовників послуг. У разі виникнення дебіторської заборгованості ОГТСУ має вживати всіх передбачених законодавством заходів для її стягнення та належного управління відповідними ризиками.

Дата: «26» жовтня 2026 року

Підпис: _____ **Прізвище, ім'я та по батькові:** Сулятицька Наталя Василівна

Посада підписанта: Директор